

*Voor mijn moeder, Joyce A. Cosby,
die mij twee belangrijke dingen meegaf.
Vastberadenheid en nieuwsgierigheid.*

Van mijn tranen zal ik vuurvonken maken.

WILLIAM SHAKESPEARE, *HENRY VIII*

Ike probeerde zich te herinneren of er weleens géén verdriet en ellende van was gekomen wanneer de sterke arm voor dag en dauw voor zijn deur had gestaan, maar hoe hij zijn hersens ook pijnigde, er kwam niets naar boven.

De twee mannen stonden zij aan zij op de kleine betonnen stoep voor zijn huis en hadden hun handen naast de penning en het pistool op hun riem gelegd. De penningen glinsterden als goudklompjes in de ochtendzon. De twee smerissen waren een studie in contrasten. De een was een lange, pezige Aziatische man. Een en al scherpe hoeken en harde randen. De ander, een blozende witte man met een stierennek en een gigantisch hoofd, was gebouwd als een gewichtheffer. Ze droegen allebei een wit uniformhemd met clipstropdas. De gewichtheffer had grote zweetplekken onder zijn oksels die in de verte deden denken aan de landkaarten van respectievelijk Engeland en Ierland.

De zwakke maag van Ike begon salto's te maken. Coldwater State Penitentiary lag vijftien jaar achter hem. Sinds hij door de poort van die etterende wond naar buiten was gelopen, had hij de recidivecijfers gelogenstraft. Al die jaren had hij zelfs niet eens een bekeuring voor te hard rijden gekregen. En dan toch een droge tong en een brandend gevoel in je keel krijgen als twee agenten je aanstaren. In het goeie ouwe Amerika was het voor een zwarte man al een kwelling om alleen maar oog in oog te staan met een smeris. Bij elk contact met een diender kreeg je het gevoel aan de rand van een afgrond te staan. En als je een ex-bajesklant was, was het net alsof ze die rand hadden ingesmeerd met varkensvet.

‘Ja?’ zei Ike.

‘Meneer, ik ben rechercheur LaPlata. Mijn collega hier is rechercheur Robbins. Mogen we binnenkomen?’

‘Waarvoor?’ vroeg Ike.

LaPlata zuchtte. Lang en brommend, als de grondtoon van een blueslied. Ike verstarde. LaPlata keek naar Robbins. Robbins haalde zijn schouders op. LaPlata boog even het hoofd en keek toen weer op. Ike had in de bak geleerd om lichaamstaal te lezen. Deze politiemannen straalden geen agressie uit. In ieder geval niet meer dan de meeste smerissen op een normale werkdag. Zoals LaPlata het hoofd had gebogen, was bijna... verdrietig geweest.

‘Heeft u een zoon die Isiah Randolph heet?’ zei hij ten slotte.

Toen wist hij het. Hij wist het zoals hij altijd had geweten wanneer er elk moment een gevecht kon uitbreken op de luchtplaats. Zoals hij altijd had geweten wanneer een crackhead hem wilde neersteken voor een beetje coke. Zoals hij had geweten, diep vanbinnen, dat het voor zijn maatje Luther de laatste zonsondergang was geweest toen hij die avond naar huis was gegaan met dat grietje van de Satellite Bar.

Het was een soort zesde zintuig. Een bovennatuurlijke gave om vlak voordat de afschuwelijke realiteit zich aandiende te weten dat er een ramp stond te gebeuren.

‘Wat is er met mijn zoon, rechercheur LaPlata?’ vroeg Ike, al wist hij het antwoord al. Hij voelde het aan zijn water. Zijn leven zou nooit meer hetzelfde zijn.

Het was een schitterende dag voor een begrafenis.

Sneeuwwitte wolken dreven langs een azuurblauwe hemel. Het was fris, ondanks het feit dat het toch al begin april was. Maar goed, dit was Virginia, over een paar minuten kon het met bakken uit de hemel komen en over een uur konden de mussen dood van het dak vallen.

Onder een grijsgroene tent stonden de overgebleven rouwenden en twee kisten. De predikant deed een greep uit de berg aarde vlak naast de tent. Over de berg lag een verweerde kunstgrasmat. Hij ging aan de hoofdzijde van de kisten staan.

‘Gij bent stof en tot stof zult gij wederkeren.’ De stem van de predikant galmde over de begraafplaats terwijl hij over beide kisten aarde strooide. Het deel over de algehele opstanding en de dag des oordeels liet hij zitten.

De begrafenisondernemer stapte naar voren. Een mollig mannetje dat net zo loodgrijs zag als zijn pak. Ondanks het kille weer glom zijn gezicht van het zweet. Alsof zijn lichaam reageerde op de tijd van het jaar in plaats van op de temperatuur. ‘Hiermee zijn we aan het einde gekomen van de uitvaart van Derek Jenkins en Isiah Randolph,’ zei hij. ‘De familie wil u bedanken voor uw aanwezigheid. Ga in vrede.’ Hij klonk minder teatraal dan de predikant. Zijn stem reikte amper tot buiten de tent.

Ike Randolph liet de hand van zijn vrouw los. Ze zakte tegen zijn schouder in elkaar. Ike staaarde naar zijn handen. Zijn lege handen. De handen die zijn zoon hadden vastgehouden toen hij nog maar tien minuten oud was. De handen die hem hadden voorgedaan hoe

hij zijn veters moest strikken. De handen die zalf op zijn borst hadden gesmeerd toen hij griep had. Die met strakke handboeien om naar hem hadden gezwaid in de rechtbank. Ruwe, eeltige handen die hij in zijn broekzakken had gestoken toen Isiahs man hem een hand wilde geven.

Ike liet zijn kin op zijn borst zakken.

Het meisje op haar schoot speelde met Mya's vlechten. Ike keek naar het meisje. Haar huid had de kleur van honing, net als haar haar. In de week voor het overlijden van haar ouders was Arianna drie geworden. Zou ze begrijpen wat er aan de hand was? Toen Mya tegen haar had gezegd dat haar papa's aan het slapen waren, leek ze dat zonder veel problemen te accepteren. Hij benijdde Mya om haar soepele geest. Ze kon hiermee omgaan op een manier die voor hem onmogelijk was.

'Ike, daar ligt onze jongen. Dat is ons kind,' snikte Mya.

Hij huiverde toen ze het zei. Alsof je een konijn in een val hoorde krijsen. Ike hoorde de vouwstoelen kraken en piepen toen de mensen opstonden en naar de parkeerplaats liepen. Hij voelde handen fladderen op zijn rug en schouders. Hij hoorde dat mensen hem weifelend sterkte wensten. Niet dat ze het niet meenden. Maar ze wisten dat die woorden de pijn in zijn ziel niet konden verlichten. Al die clichés, al die zogenaamd troostende woorden, ze voelden zo weinig oprecht, maar wat moesten ze dan? Dat was nu eenmaal wat je deed als er iemand was overleden. Het was net zo vanzelfsprekend als een stoofschotel meenemen voor na de begrafenis.

De kleine schare had weinig tijd nodig om hun stoelen te verlaten. Na nog geen vijf minuten waren Ike, Mya, Arianna, de grafdelvers en een man die Ike vaag herkende als de vader van Derek als enigen over. Van zijn eigen familie had Ike weinig mensen gezien. Hij had het idee dat er meer mensen van Dereks kant waren geweest, en verder vooral vrienden van Isiah en Derek. Tussen de bebaarde hipsters en androgyne dames uit de sociale kring van Derek en Isiah waren Dereks familieleden opgevallen. Slanke, pezige mannen en vrouwen

met kille, kiezelhoede ogen en getaande gezichten. Boerse types met conservatieve opvattingen. Toen de plechtigheid bijna een halfuur bezig was, zag hij een dieprood naar hun wangen stijgen. Dat was toen de predikant zei dat geen enkele zonde onvergeeflijk was. Zelfs een doodzonde kon je door een goedgunstige God worden vergeven.

Arianna trok aan een van Mya's vlechten.

'Niet doen!' zei Mya. Het kwam er fel uit. Arianna zei niets. Ike wist wat er komen ging. Die zwangere stilte was de voorbode van waterlanders. Bij Isiah was dat niet anders geweest.

Arianna zette het op een brullen. Haar uithalen sneden dwars door de contemplatieve stilte en galmden na in Ikes oren. Mya probeerde haar te troosten. Ze zei dat het haar speet en streefde haar voorhoofd. Arianna ademde diep in, enkel om daarna nog harder door te huilen.

'Ga maar vast met haar naar de auto. Ik kom zo,' zei Ike.

'Ik ga helemaal nergens heen, Ike. Nog niet,' bitste Mya.

Ike stond op. 'Alsjeblieft, Mya. Breng haar naar de auto. Geef me een paar minuten, daarna neem ik het over en kun je hier terugkomen.' Zijn stem brak bijna.

Mya stond op. Ze trok Arianna tegen zich aan. 'Als dat is wat je wil.' Ze draaide zich om en liep weg met het meisje. Onderweg naar de auto zwakte het brullen van Arianna af tot dreinen.

Ike legde zijn hand op de zwarte kist met de gouden rand. Hier lag zijn zoon. In deze rechthoekige bak. Verpakt en geconserveerd als een stuk ingemaakt vlees. De wind trok aan, de kwastjes aan de bovenranden van de tent wapperden als de vleugels van een dode vogel. Derek lag in de zilveren kist met de zwarte rand. Isiah werd begraven naast zijn man. Ze waren samen doodgegaan en nu zouden ze samen eeuwig rusten.

De vader van Derek stond op van zijn stoel. Met zijn magere lichaam, verweerde huid en lange, dikke haar was hij een markante verschijning. Hij liep naar de voetzijde van de kisten en ging naast Ike staan. De grafdelvers stonden te wachten tot deze twee mannen, de laatste rouwenden, zouden vertrekken en doodden ondertussen de tijd

met een inspectie van hun scheppen. De magere man naast Ike krabde aan zijn kin. Over de onderste helft van zijn gezicht hing de grijze waas van een baard. Hij hoestte, schraapte zijn keel en hoestte toen nog een keer. Toen hij de hoest onder controle had, draaide hij zich naar Ike.

‘Buddy Lee Jenkins. De vader van Derek. Volgens mij hebben we nooit officieel kennisgemaakt.’ Hij stak zijn hand uit.

‘Ike Randolph.’ Hij pakte de hand van Buddy Lee, schudde twee keer en liet toen los. Ze stonden aan de voetzijde van de kisten, stil als stenen.

Buddy Lee hoestte weer. ‘Was je op de trouwreceptie?’ vroeg hij. Ike schudde zijn hoofd.

‘Ik ook niet,’ zei Buddy Lee.

‘Volgens mij heb ik je vorig jaar gezien op het verjaardagsfeestje van hun dochtertje,’ zei Ike.

‘Klopt. Daar was ik bij, maar ik ben niet lang gebleven.’ Buddy Lee zoog op zijn tanden en trok zijn colbertje recht. ‘Derek schaamde zich voor me. Wat ik hem trouwens niet echt kwalijk neem.’

Ike wist niet hoe hij moest reageren, dus deed hij het maar niet.

‘Ik wil jou en je vrouw alleen maar even bedanken dat jullie alles geregeld hebben,’ zei Buddy Lee. ‘Ik had zo’n mooie begrafenis niet kunnen betalen. En Dereks moeder gaf niet thuis.’

‘Ons hoeft je niet te bedanken. Ze hadden alles zelf al geregeld. Zo’n begrafenispakket dat je van tevoren betaalt. We hoefden alleen nog maar een handtekening te zetten,’ zei Ike.

‘Niet te geloven,’ zei Buddy Lee. ‘Dacht jij er op je zevenentwintigste aan om je begrafenis te regelen? Ik in ieder geval niet. Jezus, man, op mijn zevenentwintigste kon ik nog niet eens zo’n kutkrantenwijk voor mezelf regelen.’

Ike ging met zijn hand over de kist van zijn zoon. Hoe het moment dat hij nu met zijn zoon had willen hebben er ook uit had moeten zien, het was naar de knoppen.

‘Die tat op je hand, die heb je zeker in de bajes laten zetten?’ vroeg Buddy Lee.

Ike keek naar zijn handen. De vage tekening van een leeuw met twee kromzwaarden boven zijn kop op zijn rechterhand en het woord RIOT op zijn linker waren sinds zijn tweede jaar in Goldwater State Penitentiary zijn stille metgezellen geweest.

Ike stopte zijn handen in zijn zakken. 'Dat is van lang geleden.'

Buddy Lee zoog weer op zijn tanden. 'Waar heb je gezeten? Ik in Red Onion. Niet misselijk daar. Heb er nog een paar zwarte gangsters leren kennen.'

'Niet om lullig te doen, maar ik praat er niet graag over,' zei Ike.

'Nou, niet om lullig te doen, maar als je er niet graag over praat kun je die tat dan niet beter weg laten halen? Dat fiksen ze in een uurtje, man, heb ik gehoord,' zei Buddy Lee.

Ike haalde zijn handen uit zijn zakken. Hij keek naar de zwarte leeuw op zijn hand. De leeuw stond op een ruwe kaart van Virginia.

'Dat ik er niet graag over praat betekent niet dat ik het wil vergeten. Als ik ernaar kijk weet ik weer waarom ik daar nooit meer wil belanden,' zei Ike. 'Ik laat je nu alleen met je zoon.' Hij draaide zich om en liep weg.

'Van mij hoeft je niet weg. Voor hem en mij is het toch al te laat,' zei Buddy Lee. 'Voor jou en je zoon trouwens ook.'

Ike bleef staan. Hij draaide zich half om. 'Wat bedoel je daarmee?'

Buddy Lee negeerde de vraag. 'Op z'n veertiende betrapte ik Derek toen hij in het bos achter onze woonwagen met een jongen zat te zoenen. Ik trok mijn riem uit mijn broek en gaf hem op z'n lazer alsof hij was weggelopen... Alsof hij iets gejat had. Ik schold hem helemaal verrot. Zei dat hij een viespeuk was. Ik sloeg hem net zo lang tot zijn benen onder de striemen zaten. Hij krijste als een speenvarken. Zei dat het hem speet. Dat hij niet wist waarom hij zo was. Heb jij dat nooit gehad met die jongen van jou? Echt nooit? Misschien was jij een betere vader. Ik weet het niet.'

Ike bewoog zijn kaak heen en weer. 'Waarom hebben we het hierover?'

Buddy Lee haalde zijn schouders op. 'Als ik Derek nog vijf minuten